

AB-Brüksel

Brüksel'de Bir Hafta

TÜSİAD

2025 / 20

TÜSİAD

26 Mayıs 2025

BU SAYIDA:

AB – TÜRKİYE
AB – RUSYA
TEK PAZAR STRATEJİSİ
TASARRUF VE YATIRIM BİRLİĞİ
ENERJİ
EKONOMİ

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL	tusiad@tusiad.org
ANKARA	ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS	bxloffice@tusiad.org
BERLIN	berlinoffice@tusiad.org
LONDON	londonoffice@tusiad.org
PARIS	parisoffice@tusiad.org
WASHINGTON DC	usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

13, AVENUE DES GAULOIS B-1040 BRUXELLES T: +32 2 736 4047

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateş – Dilek Aydın

AB – Türkiye

- TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı B. Can Yücaoğlu, TÜSİAD Genel Sekreteri Ebru Dicle ve TÜSİAD-TİSK AB Temsilcisi ve BusinessEurope Daimi Delegatesi A. Dilek Aydın 22-23 Mayıs tarihlerinde Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da düzenlenen Avrupa İş Dünyası

Konfederasyonu
BusinessEurope
Başkanlar Konseyi
toplantısına katıldı.
Başkanlar Konseyi

toplantısı 2025 yılının ikinci yarısında AB Dönem Başkanlığını üstlenecek olan Danimarka'nın iş dünyası temsil kuruluşları Danimarka Sanayi Federasyonu - DI ve Danimarka İşverenler Konfederasyonu - DA ev sahipliğinde düzenlendi.

Avrupa iş dünyası toplantıda Danimarka Sanayi, İş ve Finans Bakanı Morten Bødskov ve Enerji ve Konuttan Sorumlu AB Komiseri Dan Jorgensen ile görüşmeler gerçekleştirdi. Ayrıca, Danimarka Dışişleri Bakanı Lars Løkke Rasmussen, AB Bakanı Marie Bjerre, İstihdam Bakanı Ane Halsboe-Jørgensen, Kral Frederik X ve Kraliçe Marry ile bir araya geldi.

Avrupa iş dünyası temsilcilerinin ana gündemi rekabetçilik, AB enerji politikası, AB-ABD ilişkileri ve kilit uluslararası ekonomik ve ticari gelişmeler oldu. Önümüzdeki dönemin hedeflerine ulaşmak için iş dünyasının beklentilerini içeren BusinessEurope Başkanlar Konseyi Kopenhag Bildirisi kabul edildi. Bildiri, 1 Temmuz 2025 tarihinde Danimarka'nın AB Konseyi Dönem Başkanlığı görevini devralacak olması vesilesiyle Danimarka

Sanayi, İş ve Finans Bakanı Morten Bødskov'a sunuldu.

Kopenhag Başkanlar Konseyi Bildirisi'nde;

- AB'nin Avrupa çıkarlarını koruyan ve ABD ile müzakere yoluyla çözümler arayan ıddialı bir uluslararası ticaret politikası izlemesi gerektiği belirtiliyor.
- Jeopolitik belirsizlikler göz önüne alındığında, Avrupa'nın dirençli hale gelmesi ve risklerin azaltılması amacıyla ticaret ve yatırımlarda çeşitlendirmeye gidilmesi gerektiği belirtiliyor;
- Birleşik Krallık ve **Türkiye** gibi AB'nin uzun dönemli ortaklarıyla ilişkilerin derinleştirilmesi vurgulanıyor.

Kopenhag Başkanlar Konseyi Bildirisi'nde ayrıca;

- Tek Pazar Stratejisi'nin sınırlar arası engellerin kaldırılması için hızla uygulanması,
- Enerji maliyetlerini düşürmek üzere ek önlemler alınması ve karbonsuzlaşmanın sanayi rekabetçiliğinin güçlendirilmesi ile sürdürülmesi,
- Raporlama gereklilikleri ve yasal çerçevenin somut şekilde sadeleştirilmesi,
- İddialı araştırma ve yenilikçilik politikaları uygulanması,
- Sosyal politikanın Avrupa rekabetçiliğini artırmaya ve yetkin işgücü açığını gidermeye katkı sağlaması,
- Avrupa'nın güvenlik, savunma ve direncinin güvence altına alınması,
- Geniş çaplı etki yaratma potansiyeli olan Avrupa projelerini destekleyebilecek Çok Yıllı AB Bütçesi oluşturulması ana mesajları yer alıyor.

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı B. Can **Yücaoglu** BusinessEurope Başkanlar Konseyi zirvesinde ve ikili temaslarda şu mesajları verdi:

“Avrupa’nın karşı karşıya olduğu meydan okumalara karşı kriz yönetiminin ötesine geçmeliyiz. Net-Sıfır Ortaklıkları ve Temiz Sanayi Mutabakatı öncelikli, enerji güvenliği, temiz teknoloji atılımı ve sanayinin karbonsuzlaşması için kilit AB politikaları Türkiye’yi kapsayacak şekilde uygulanmalı. Enerji alanında daha yakın işbirliği AB-Türkiye entegrasyon ortaklığının ana bileşenlerinden olmalı. AB bu yönde siyasi kararlılığını göstermeli ve **AB-Türkiye Üst Düzey Enerji Diyaloğu’nu** hızla başlatmalı.

Jeopolitik ve ekonomik gerçeklik ile uyum içerisinde siyasi engeller yerine ortak kazanımları konuşma zamanı. **Gümrük Birliği’nin güncellenmesi** güvenlik ve enerji dahil AB-Türkiye entegrasyon ortaklığının tüm boyutlarında somut ekonomik kazanımlara, jeopolitik direnç ve etkiye zemin oluşturur. Kaybedilen her an ise zafiyetleri artırır. Ekonomik entegrasyonu Gümrük Birliği ile derinleştirirken, Ukrayna ve Suriye’nin yeniden yapılanması öncelikli olmak üzere bölgemizdeki girişimlere de birlik içinde odaklanmalıyız. Bölgenin somut ihtiyaçlarına birlikte cevap oluşturmak için Türkiye’nin ilgili AB mekanizmalarına dahil edilmesi önem taşıyor. Bu yaklaşım girişimlerin katma değerini artırırken, kaynakların daha etkili kullanımını da destekleyecektir.” [Internet bağlantısı için](#)

AB – Rusya

- AB Konseyi Rusya’ya yönelik **17. yaptırım paketini** onayladı. Kabul edilen yeni yaptırım paketi;

- Rusya’nın savaş teknolojilerine erişiminin daha da kısıtlanmasını,
- Rusya’nın enerjiden elde ettiği gelirlerin azaltılmasını,
- “Gölge filo” olarak adlandırılan petrol tankerlerine kapsamlı yaptırımlar getirilmesini,
- Yaptırımları delmeye çalışan kişi ve şirketlere yönelik tedbirler uygulanmasını kapsıyor.

Ayrıca, enerji güvenliği endişeleri nedeniyle Rusya Sakhalin-2 Projesi’nden ham petrolün gemiyle Japonya’ya taşınmasına izin veren muafiyet uygulaması 28 Haziran 2026 tarihine kadar uzatılıyor.

AB 189 gemiyi “gölge filo yaptırımları” kapsamına dahil ediyor ve yaptırıma tabi tutulan gemi sayısı 342 gemi olarak güncelleniyor.

Özellikle askeri kullanım için kritik olan kimyasal öncüller ve hassas üretim makinelerinin yedek parçaları (bilyalı vidalar, enkoderler gibi CNC makine parçaları) dahil olmak üzere Rusya’ya çift kullanımlı mallar (dual-use goods) ve ileri teknoloji ürünlerinin ihracatı daha da kısıtlanıyor. Yeni yasaklı ürünler arasında sodyum klorat, potasyum klorat, alüminyum tozu, magnezyum tozu ve bor tozu gibi maddeler yer alıyor.

18’i Rusya merkezli, 13’ü üçüncü ülkelerde yerleşik toplam 31 adet şirket Rusya’nın askeri sanayi kompleksine doğrudan ya da dolaylı destek sağladıkları gerekçesiyle yaptırım listesine alınıyor (6 Türkiye, 3 Vietnam, 2 BAE, 1 Sırbistan, 1 Özbekistan merkezli şirketler). [Internet bağlantısı için](#)

Tek Pazar Stratejisi

- AB Komisyonu sorunsuz işleyen ve güçlü bir Avrupa iç pazarı yaratmayı amaçlayan Tek Pazar Stratejisi’ni yayımladı. “2025 Tek Pazar Stratejisi” başlıklı belgede AB sınırları içerisindeki ticaret ve

yatırımları engelleyen unsurları azaltmaya, KOBİ’lerin işlerini ölçeklendirmelerine yardımcı olmaya ve dijitalleşmeyi artırmaya yönelik eylemler ortaya konuluyor. AB ülkelerinin strateji belgesindeki hedefler doğrultusunda

gerekli düzenlemeleri yürütmesi çağrısında bulunuluyor. Tek Pazar Stratejisi’nde AB pazarının

bütünsel işleyişinin Avrupa'nın rekabet gücü ve dayanıklılığı için kritik önemde olduğu vurgulanıyor.

Tek Pazar Stratejisi'nin odaklandığı öncelikler şöyle sıralanıyor:

- **Engellerin ortadan kaldırılması:** İç Pazar'ın bütünsel işleyişini bozan tüm engellerin ortadan kaldırılması hedefi korunuyor ancak, öncelikli ele alınması gereken **on engel** belirleniyor. Söz konusu engeller arasında AB'de iş kurma ile ilgili süreçlerin karmaşık olması, paketleme kuralları gibi bazı kuralların yeterince uyumlaştırılmaması, mesleki yeterliliklerin AB genelinde tanınmaması ve ortak standartların eksikliği gibi sorunlar sıralanıyor. Bu engellerin ortadan kaldırılması sayesinde ürünlerin AB genelinde serbest dolaşımının, AB içerisinde sınır ötesi hizmet ticaretinin ve iş yapma süreçlerini kolaylaşacağı belirtiliyor.
- **Hizmet sektörü:** Hizmetler AB ekonomisinin en büyük bölümünü oluşturuyor ancak, sınır ötesi hizmet ticaretinin daraldığı görülüyor. AB Komisyonu inşaat, kargo ve lojistik sektörlerindeki kuralları çağdaşlaştırmak amacıyla "İnşaat Hizmetleri Yasası" ve "AB Teslimat Yasası" tasarıları sunmayı planlıyor. Ek olarak, bakım, onarım ve kurulum gibi sanayiye bağlı hizmetlerin sunumunu kolaylaştıracak adımlar atılacağı açıklanıyor. Tüm bu eylemlerin enerji, telekomünikasyon, ulaştırma ve finansal hizmetler sektörlerindeki devam eden girişimleri tamamlayıcı nitelikte olacağı belirtiliyor.
- **KOBİ'ler:** KOBİ'lerin ölçek büyütebilmelerini desteklemek için AB Komisyonu KOBİ'lere (SME) sağlanan avantajların bir kısmını "Küçük Orta Ölçekli İşletmelere" (Small mid-caps – SMCs) genişleten yeni bir tanım öneriyor. Ayrıca, KOBİ statüsünün doğrulanmasını sağlamaya yönelik yeni çevrimiçi bir araç olan "KOBİ Kimliği - SME ID" öneriliyor. Ek olarak, sınır ötesi ticarete KOBİ'lerin daha fazla pay alabilmesini destekleyici önlemlerin teşvik edileceği belirtiliyor.

- **Dijitalleşme:** AB Komisyonu işletmeler için düzenleyici ve idari yükleri azaltma taahhüdü kapsamında "sadeleştirme torba yasa paketleri" (Omnibus) yayımlamaya devam ediyor. Sunulan önlemler sonucunda işletmelerin idari maliyetlerinde yıllık €400 milyon tutarında tasarruf sağlanmasının hedeflendiği açıklanıyor. Önerilen çözümler arasında belgelerin dijital olarak gönderimi, ürün talimatlarının dijital sunumu gibi seçenekler yer alıyor.
- **Tek Pazar Temsilcisi:** AB ülkelerinin Tek Pazar kurallarını uygulamasını denetlemek amacıyla üst düzey Tek Pazar Temsilcisi (Sherpa) atanması fikri öne sürülüyor.

AB Tek Pazarı 26 milyon işletme, 450 milyon tüketici ve €18 trilyon GSYİH ile ikinci büyük küresel pazar konumunda ve küresel ekonominin %18'ini oluşturuyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Tasarruf ve Yatırım Birliği

- AB Komisyonu tasarrufların AB finans sistemi içerisinde üretken yatırımlara yönlendirilmesini daha verimli şekilde sağlamayı amaçlayan Tasarruf ve Yatırım Birliği Stratejisi'ni sundu. Bankacılık ve sermaye piyasalarını kapsayan bütüncül bir yaklaşımla tasarlanan strateji ile dört temel alanda ilerleme hedefleniyor:

- I. **Tasarruflar:** Mevduatlarıyla ekonomiyi finanse eden bireylerin, emeklilik gibi uzun vadeli hedefleri için daha yüksek getirili sermaye piyasası araçlarına erişiminin artırılması.
- II. **Yatırım Finansmanı:** Özellikle kritik sektörlerde yatırımı teşvik etmek için KOBİ'ler dâhil tüm işletmelerin sermaye kaynaklarına erişiminin kolaylaştırılması.
- III. **Ölçeklenme:** Piyasa altyapılarının, fonların ve varlık yönetimi hizmetlerinin sınır ötesi işleyişine engel olan düzenleyici ve denetleyici engellerin kaldırılması sayesinde işletmelerin AB genelinde ölçeklenmesinin kolaylaştırılması.

- IV. **Denetim:** AB genelinde finansal piyasa aktörlerinin eşit şekilde muamele görmesini sağlamak için AB ve ulusal seviyelerde denetim yetkilerinin yeniden yapılandırılması.

Sermaye piyasalarının daha entegre ve etkili çalışmasını sağlayarak hem bireylerin tasarruflarını değerlendirmesini hem de AB ekonomisinin büyümesini hedefleyen Tasarruf ve Yatırım Birliği Stratejisi bireylerin sermaye piyasalarına katılımını teşvik etmek için 2025 yılının üçüncü çeyreğinde AB

Tasarruf ve Yatırım Hesaplarının tanıtılması ve finansal okuryazarlığı artırmaya yönelik çalışmalar yürütülmesini öngörüyor. İleriki süreçte ayrıca şu adımların atılacağı açıklanıyor:

- Tamamlayıcı emeklilik sisteminin güçlendirilmesi kapsamında 2025/4. çeyrekte otomatik katılım sistemleri, emeklilik takip araçları ve öneriler sunulması;
- Mesleki Emeklilik Kuruluşları Yönergesi ile Pan-Avrupa Bireysel Emeklilik Ürünü düzenlemelerinin 2025/4. çeyrekte gözden geçirilmesi;
- Sınır ötesi fon hizmetlerinin kolaylaştırılması, varlık yöneticilerinin operasyonel engellerinin azaltılması ve denetimin daha entegre hale getirilmesi amacıyla "Piyasa Altyapı" yasal düzenlemelerinin 2025/4. çeyrekte hazırlanması;
- Hisse senedi yatırımlarının teşvik edilmesi;
- Avrupa Girişim Sermayesi Fonu düzenlemesinin 2026/3. Çeyrekte güncellenmesi;
- AB bankacılık sisteminin genel durumu ve rekabet gücünün 2026 yılı içinde kapsamlı bir rapor düzenlenerek gözden geçirilmesi.

Stratejinin orta vadeli başarısı 2027 yılının ikinci çeyreğinde yapılacak değerlendirme ile ölçülecek. [İnternet bağlantısı için](#)

Enerji

- AB Komisyonu tüketiciye doğrudan satışı yapılan soğutma cihazları için enerji etiketleme gerekliliklerini gözden geçirmek amacıyla paydaş istişaresi düzenliyor.

22 Haziran tarihine kadar açık olacak istişare süreci kapsamında elde edilecek veriler AB Komisyonu'nun 2028 yılı üçüncü çeyreğinde sunmayı planladığı devredilmiş yetkiye dayalı yasa tasarısının hazırlığı aşamasında değerlendirilecek. [İnternet bağlantısı için](#)

Ekonomi

- AB Komisyonu 2025 Bahar Dönemi Ekonomik Görünüm Raporu'nu yayımladı. Raporda AB ekonomisinin 2025 yılının ilk dönemine beklenenden daha güçlü bir başlangıç yaparak istikrarlı, ancak ılımlı bir büyüme sergilediği, güçlü iç talep ve azalan enflasyon sayesinde reel GSYH'de hafif artış gözlemlendiği belirtiliyor. AB Komisyonu'nun 2025 yılı için AB genelinde %1,1 Euro Bölgesi'nde ise %0,9 büyüme öngördüğü; 2026 yılında ise büyümenin daha da hızlanmasının beklendiği açıklanıyor. 2022 yılının sonunda başlayan dezenflasyon süreci devam ederken, Euro Bölgesi enflasyonunun 2025 yılında %2,1'e, 2026 yılında ise %1,7'ye gerilemesinin öngörüldüğü; düşen enerji fiyatları ve güçlenen Euro'nun eğilimi desteklemesinin beklendiği belirtiliyor.

Raporda devam eden dış ticaret ve yatırım zorluklarına dikkat çekiliyor; ABD ve Çin'deki yavaşlamaya bağlı olarak küresel büyüme görünümünün zayıfladığı, bu koşulların AB'nin ihracat performansını olumsuz etkilediği, 2025 yılında ihracatın yalnızca %0,7 oranında artmasının beklendiği belirtiliyor. 2024 yılındaki daralmanın ardından yatırım tarafında toparlanma öngörülse de, devam eden belirsizlikler ve finansman

koşullarındaki sıkılaştırmanın yatırım kararlarını sınırladığı ifade ediliyor.

Raporda paylaşılan verilerden bazıları aşağıda sıralanıyor:

- 2025 yılında GSYH'nın AB genelinde %1,1, Euro Bölgesi'nde %0,9 büyüyeceği öngörülüyor.
- 2026 yılında büyümenin hız kazanarak AB27 için %1,5'e, Euro Bölgesi'nde ise %1,4'e ulaşması bekleniyor.
- Euro Bölgesi enflasyonunun (Uyumlu Tüketici Fiyatları Endeksi) 2024 yılındaki %2,4 seviyesinden 2025 yılında %2,1'e ve 2026 yılında da %1,7'ye düşeceği tahmin ediliyor.
- AB27 enflasyonunun benzer bir seyir izleyerek 2026 yılı itibarıyla %2'nin altına gerilemesi bekleniyor.
- Enerji fiyatlarındaki düşüş ve Euro'nun değer kazanmasının, dezenflasyon sürecine katkı sağlayacağı belirtiliyor.
- ABD ve Çin'deki ekonomik yavaşlama nedeniyle küresel GSYH büyüme tahmini, 2025 ve 2026 yılları için %3,2'ye düşürülüyor.
- 2025 yılında AB ihracatının %0,7 oranında artması, 2026 yılında bu artışın hizmet ihracatı sayesinde %2,1'e ulaşması bekleniyor.

AB Komisyonu'nun yayımladığı 2025 Bahar Dönemi Ekonomik Görünüm Raporu'nda AB üyeliğine aday ülkelerin ekonomik görünümleri ile ilgili bölüm bulunuyor. **Türkiye** ekonomisi ile ilgili bölümde 2025 yılının başında artan siyasi belirsizlik ve finansal piyasa oynaklığının ekonomik büyümeyi yavaşlatacağı ve dezenflasyon sürecinin hızını düşüreceği ancak, sıkı para ve maliye politikaları ile düşen enerji fiyatları sayesinde dezenflasyonun sürmesinin beklendiği belirtiliyor. İhracat artışının sınırlı kalacağı ve dış dengenin büyük ölçüde korunacağını öngörüldüğü; bütçe açığının azalma eğiliminde olacağı ancak, gelirlerin hedeflerin altında kalması nedeniyle bütçe açığının yetkililerin öngördüğü seviyeyi aşabileceği, buna karşılık kamu borcunun orta seviyelerde sabit kalacağı ifade ediliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 2-3 Haziran, AB-ABD Adalet ve İçişleri Bakanlar Düzeyinde Toplantı
- 26-27 Haziran, AB Liderler Zirvesi

Konferanslar

- 2 Haziran, "The ECB's Digital Euro and new operational framework: is there an overlap?", www.bruegel.org
- 5 Haziran, "Brussels Economic Security Forum", www.epc.eu
- 26 Haziran "Talks@Bruegel: Extending the EU Emissions Trading System with Jochen Andritzky", www.bruegel.org